

ЗАПОВЕД

№ РД-08-7/06.01.2025 г.

На основание чл. 48, ал. 3, от Закона за професионалното образование и обучение, и във връзка с чл. 42, т.3, „б“ от ЗПОО, при спазване на действащия Правилник за дейността на НАПОО и във връзка с оптимизиране на процеса по разработване и актуализиране на Държавните образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии

УТВЪРЖДАВАМ:

Вътрешни правила за разработване на Държавни образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии на Национална агенция за професионално образование и обучение, считано от 06.01.2025 г.

С тази заповед отменям Вътрешни правила за разработване на Държавни образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии, утвърдени със заповед № РД-08-68/06.10.2020г.

Заповедта да се връчи на служителите за сведение и изпълнение.

Контрол върху изпълнението на настоящата заповед възлагам на Красимира Брозиг, главен секретар на НАПОО.

МАРИЯНА ПАВЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАПОО

Съгласували:

Мариянка Живкова, зам. председател на НАПОО.....

Красимира Брозиг, главен секретар на НАПОО..... *Красимира Брозиг 6.01.25*

Емил Христов, главен експерт в дирекция „ПКЛ“..... *Емил Христов*

УТВЪРДИЛ:

ИНЖ. МАРИЯНА ПАВЛОВА
МИНИСТЕРСКИ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАПОО

Вътрешни правила

за условията и реда за разработване и актуализиране на Държавни образователни стандарти
за придобиване на квалификация по професии
(утвърдени със Заповед № РД 08-7/ 06.01.2025г. на Председателя на НАПОО)

РАЗДЕЛ I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Държавните образователни стандарти (ДОС) за придобиване на квалификация по професии се разработват от Националната агенция за професионално образование и обучение (НАПОО) на основание чл. 42, т. 3, „б“ от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).
2. ДОС за придобиване на квалификация по професии се приемат от Министерството на образованието и науката (МОН) на основание чл. 51, ал. 1, т. 1 от ЗПОО и се утвърждават с Наредба на министъра на образованието и науката, или на съответните отраслови министерства.
3. ДОС за придобиване на квалификация по професии се разработват в съответствие с чл. 22, ал. 2, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и чл. 13 от ЗПОО за професиите от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от ЗПОО, утвърден със заповед на министъра на образованието и науката.

РАЗДЕЛ II. ВЪЗЛАГАНЕ РАЗРАБОТВАНЕТО НА ДОС ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИИ

4. Дейността на НАПОО по разработване на ДОС за придобиване на квалификация по професии се планира в Годишния план за дейността на НАПОО, който се приема от Управителния съвет.

5. Допустимо е възлагането на разработване на ДОС за придобиване на квалификация по професии да се осъществява и извън приетия Годишен план за дейността на агенцията, при наличие на инициатива от страна на министерства, други държавни институции и административни структури, общини, национално представителни или браншови организации на работодателите, национално представителни или браншови организации на работниците и служителите, обучаващи институции, частни организации и сдружения и др.

Възлагане на разработване на ДОС може да се инициира и при възникнали обективни обстоятелства, произтичащи от промени в нормативните актове от значение за пазара на труда, системата за професионално образование и обучение, вкл. за учене през целия живот и др., налагащи своевременното разработване на определени държавни образователни стандарти.

6. В случаите, когато възлагането на разработване на ДОС се осъществява съгласно приетия Годишен план за дейността на НАПОО, работните групи за разработване на ДОС за придобиване на квалификация по професии се сформират от:

- МОН, Министерство на труда и социалната политика (МТСП), Министерство на здравеопазването (МЗ), отрасловите министерства и съответните им административни структури;
- организациите на работодателите;
- организациите на работниците и служителите;
- обучаващи институции в системата на професионалното образование и обучение, и в системата на висшето образование;
- други организации, които имат отношение към професионалната квалификация.

7. По предложение на експертните комисии по професионални направления и със заповед на председателя на НАПОО могат да се сформират тематични работни групи и да се привличат

външни експерти със специални знания и умения в конкретна област, които подпомагат дейностите на агенцията по разработване и актуализиране на държавните образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии.

8. Външни заявители могат да инициират възлагането на разработване на ДОС с подаване на заявление в НАПОО, заедно с приложени актуални автобиографии на предложените лица за членове на работната група и по възможност за рецензенти.

9. Работните групи за разработване на ДОС включват специалисти по професии от съответните професионални направления, като броят на членовете им за всяка професия се определя в зависимост от степента/ степените на професионална квалификация или спрямо други отчетени обективни обстоятелства, касаещи спецификите на професията.

10. Кандидатите за включване в работните групи за разработване на ДОС за придобиване на квалификация по професии е необходимо да отговарят на следните изисквания:

- да имат теоретична и практическа подготовка по съответната професия от професионалното направление;
- да познават съвременните технологии, техническо оборудване, организация на труда и др. определящи фактори за развитие на конкретната професия или професионална дейност;
- да са запознати със съвременните тенденции по отношение развитието на икономиките и трудовите пазари, от гледна точка на глобални процеси като навлизането във всички професионални сфери на зелени практики и дигитални технологии, изкуствен интелект и т.н.
- да притежават умения за работа с компютър;
- да имат опит в изготвянето на писмени разработки и публикации; участие в разработването на нормативни актове, учебни планове, учебни програми и други материали по проекти в сферата на образованието и обучението се считат за предимство.

Посочените по-горе изисквания се удостоверяват с представената в НАПОО автобиография на български език, като при необходимост се прилагат и други подкрепящи документи.

11. Председателят на експертната комисия (ЕК) внася доклад до председателя на НАПОО с предложение за състава на работните групи.

12. Председателят на НАПОО със заповед утвърждава състава на работните групи за разработване на ДОС за придобиване на квалификация по професии.

13. В случай, че възлагането на разработване на ДОС се осъществява по реда на т. 6 и т. 7 от настоящите правила, в издадената заповед за сформирание на работна група председателят на НАПОО определя и възнаграждението на членовете.

14. Въз основа на заповедта на председателя на НАПОО се сключват индивидуални договори с членовете на работните групи, в които се определя срока за представяне на проекта за всеки ДОС за придобиване на квалификация по професия, както и се вписва размера на възнаграждението.

15. Когато възлагането на разработване на ДОС става по инициатива на външни заявители, членовете на работните групи не получават възнаграждение за положения от тях труд, съответно не сключват договор с НАПОО. Те се събират на доброволна основа и функционират безвъзмездно, като целта е да се обезпечат своевременно възникнали потребности на пазара на труда, системата за професионално образование и обучение и др.

16. В процеса на разработване на ДОС, НАПОО осигурява на работната група: въвеждащо обучение, методически материали, насоки и консултации, както и командировъчни разходи, при необходимост.

17. Със заповед на председателя на НАПОО се определя експерт от дирекция "Професионална квалификация и лицензиране" за координиране на дейността по разработване на проекта на ДОС, който:

- организира и води обучението на работните групи, като предварително подготвя учебни материали, презентации и други подходящи средства за обучение;
- оказва методическа помощ в процеса на разработване на ДОС за придобиване на квалификация по професия;
- организира и провежда работни срещи с работните групи присъствено и/или неприсъствено – чрез дигитална платформа;
- осъществява своевременна комуникация с работната група по електронна поща, телефон и др.;
- проверява за спазване на Методическите указания за разработване на ДОС за придобиване на квалификация по професии в процеса на работа;
- при необходимост отправя препоръки и конкретни насоки към работната група за оптимизиране на работата по ДОС;
- подготвя проекта на ДОС за придобиване на квалификация по професия за предоставяне на рецензентите;
- при необходимост съблюдава и съдейства на работната група за нанасянето на корекции в съдържанието на ДОС, вследствие на препоръки от страна на рецензентите;
- организира обсъждането на проекта на ДОС за придобиване на квалификация по професия в ЕК по професионални направления присъствено и/или неприсъствено – чрез дигитална платформа и/или подходящи онлайн приложения;
- при необходимост съблюдава и съдейства на работната група за нанасянето на корекции в съдържанието на ДОС, вследствие на препоръки от страна на ЕК;
- подготвя докладна записка до Управителния съвет на НАПОО за разглеждане на ДОС;
- при необходимост организира отразяването на препоръките, направени от членовете на УС;
- подготвя одобрения от УС на НАПОО проект на ДОС за придобиване на квалификация по професия за представяне в Министерството на образованието и науката;
- извършва административни дейности – сключване на индивидуални договори с членовете на работните групи, изготвяне на протокол от заседанието на ЕК и др.;
- води архивно досие (както и досие в електронен формат) за всеки проект на ДОС за придобиване на квалификация по професия с всички документи, регламентирани във Вътрешните правила за дейността на учредения архив на НАПОО.

На всеки описан етап от процедурата, при необходимост експертът информира директора на дирекцията или представител на ръководството на НАПОО за възникнали затруднения или невъзможност да бъде подготвен проектът на ДОС в определените срокове и/или спрямо установените изисквания за качество.

РАЗДЕЛ III. РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОЕКТ НА ДОС ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯ

18. Процесът на разработване на ДОС за придобиване на квалификация по професии се организира от НАПОО въз основа на изискванията, определени в следните документи:

- Закон за професионалното образование и обучение (ЗПОО);
- Закон за предучилищното и училищното образование (ЗПУО);

- Правилник за дейността на Националната агенция за професионално образование и обучение (ПДНАПОО);
- Утвърдена рамка на Държавен образователен стандарт за придобиване на квалификация по професия;
- „Методически указания за разработване на Държавни образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии“;
- Национална квалификационна рамка на Р България, приета през 2012 г.;
- „Вътрешни правила за условията и реда за разработване на Държавни образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии“ (настоящият документ).

19. При промени в Методическите указания за разработване на ДОС, проектите на ДОС за придобиване на квалификация по професии се завършват и приемат от УС на НАПОО според действащите при възлагането им документи. При промени в ЗПОО, рамковите програми или други национални нормативни актове, възложените проекти на ДОС се завършват в съответствие с действащите нормативни актове.

20. За изпълнение на своите задължения членовете на работната група имат право да бъдат обучени и да им бъдат предоставяни консултации (включително чрез дигитална платформа и/или подходящи софтуерни приложения) в процеса на работа.

При необходимост членовете на работната група имат право и на командировъчни разходи, свързани с работата им по възложения проект на ДОС за придобиване на квалификация по професия, когато характера на конкретната дейност предполага присъствието им на място.

21. Членовете на работната група са задължени:

- да изпълнят задълженията си в определения срок, съгласно сключения договор или заповедта на Председателя на НАПОО (виж т. 12 - т. 15);
- да познават в достатъчна степен документацията, необходима за разработване на ДОС за придобиване на квалификация по професии, и да спазват конкретните изисквания, заложиени в нея;
- да участват в срещите на работната група, а при необходимост и в заседанията на ЕК и/или УС;
- да отразят бележките от ЕК и УС, в случай че има получени такива;
- да изпълняват конкретни задачи, възложени от НАПОО във връзка с работата по ДОС за придобиване на квалификация по професии.

22. Членовете на работните групи се освобождават в следните случаи:

- по тяхно писмено искане;
- при фактическа невъзможност да изпълняват задълженията си;
- при системно неизпълнение на задълженията и/или неспазване на утвърдените условия, констатирани от страна на НАПОО.

23. В процеса на разработване/ актуализиране на проекта на ДОС за придобиване на квалификация по професия, НАПОО контролира:

- съответствието на разработваните проекти на ДОС за придобиване на квалификация по професии с изискванията на ЗПОО, ЗПУО, ПДНАПОО, утвърдената рамка на ДОС за придобиване на квалификация по професии, Методическите указания за разработване на ДОС за придобиване на квалификация по професии, Националната квалификационна рамка (НКР) на Р България;
- спазването на единен подход, последователност, структурно и терминологично единство при разработването на ДОС с цел осигуряване на съответствие между отделните документи в системата на професионалното образование и обучение;

- спазването на условията, заложи в договорите, ако има сключени такива (при набиране на работни групи от НАПОО съгласно т. 6 и т. 7), или в заповедта на председателя на НАПОО (при работа на безвъзмездна основа).

24. По инициатива на министерства, други държавни институции и административни структури, общини, организации на работодателите, организации на работниците и служителите на национално равнище, браншови синдикални организации, обучаващи институции, частни организации и сдружения е допустимо внасяне в НАПОО на готови проекти на ДОС за придобиване на квалификация по професии. В тези случаи експерт от дирекция „Професионална квалификация и лицензиране“, определен със заповед на председателя на НАПОО, извършва оценка на качеството на проекта на ДОС за придобиване на квалификация по професия по отношение на съответствието му с действащите нормативни актове в системата на професионалното образование и обучение, като процедурата продължава съгласно описаните по-долу правила в *Раздел IV* и *Раздел V*.

РАЗДЕЛ IV. ОЦЕНКА И ПРИЕМАНЕ НА ПРОЕКТА НА ДОС ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯ

25. Оценката на качеството на проекта на ДОС за придобиване на квалификация по професия се извършва от: експерт на НАПОО, външни рецензенти и ЕК по професионални направления.

26. Оценката на качеството на проекта на ДОС за придобиване на квалификация по професия по отношение на съответствието му с действащите нормативни актове в системата на ПОО се извършва от експерт на НАПОО.

27. Оценката на качеството на проекта по отношение на съответствието му с действащите нормативни актове в отрасъла/бранша, актуалността на технологиите, техническото оборудване, организацията на труда, основни и допълнителни трудови дейности и задачи, устойчиво развитие и зелени политики (за професиите, предвидени за създаване на „зелена заетост“), функции, уместността на съвкупностите от единици резултати от учене, които формират придобиването на квалификация по част от професията и т.н., се извършва от рецензентите.

28. Рецензентите се излъчват от: обучаващи институции, от организации на работодателите, синдикатите, държавни институции и др., като трябва да са специалисти по съответната професия/ професионално направление.

29. Кандидатите за рецензенти се номинират и одобряват от съответната Експертна комисия (ЕК) към НАПОО.

30. Рецензентите са поне двама, като броят им се определя в зависимост от броя на степените на професионална квалификация, съдържащи се в професията, и следва да са представители на различни организации, за да се осигури обективност при оценяването на проекта на ДОС.

31. Председателят на НАПОО издава заповед за възлагане на проекта за рецензиране.

32. Председателят на НАПОО сключва договори с рецензентите, в които определя сроковете за изготвяне и представяне на рецензиите, както и възнаградението им.

33. В случаите, когато ДОС се разработва на доброволен принцип и рецензентите също са номинирани от инициращата институция/организация, председателят на НАПОО не сключва договори с тях, като дейността е безвъзмездна и се изпълнява на базата на издадената заповед за възлагане на проекта за рецензиране.

34. Рецензентите изготвят рецензии за проекта на ДОС по образец на НАПОО (*Приложение I*), като рецензията завършва с едно от следните становища:

- предлага за одобрение;
- предлага за одобрение с препоръки за корекции;
- предлага да не се одобрява.

35. Експертът от НАПОО, координиращ дейността на съответната работна група, предоставя рецензиите на работните групи и контролира отразяването на дадените от рецензентите препоръки.

36. Рецензентите имат следните основни задължения:

- да се запознаят с предоставените им материали;
- да представят в определения срок рецензията, оформена съгласно изискванията на НАПОО (рецензията може да се предостави електронно подписана);
- да посочат в рецензията положителните и отрицателните страни на разработката и при необходимост да дадат конкретни препоръки за подобряването ѝ.

37. Рецензентите имат право:

- да участват на заседанието на работната група или на заседание на ЕК, на които се обсъждат рецензиите;
- да аргументират своето становище, изразено в рецензията;
- в случай на сключен индивидуален договор – на възнаграждение в размер, определен от УС на НАПОО.

38. НАПОО внася за обсъждане на заседание на ЕК по съответното професионално направление проекта на ДОС за придобиване на квалификация по професия, съгласно чл. 49, ал. 3, т. 2 от ЗПОО, заедно с изготвените рецензии.

39. На заседанието на ЕК присъстват членове на работната група и рецензенти, като проектът на ДОС за придобиване на квалификация по професия може да се представи от член на работната група.

40. В случаите, когато разработването на проекта на ДОС е иницирано от външна институция/организация или проектът е внесен в НАПОО по реда на т. 24, на заседанието на ЕК присъства представител на институцията - вносител.

41. ЕК взема решение за:

- внасяне на проекта на ДОС за придобиване на квалификация по професия за приемане от УС на НАПОО;
- връщане на проекта на ДОС за придобиване на квалификация по професия за отразяване на корекции от авторите, като определя срок за повторно внасяне в ЕК;
- внасяне на препоръка до Председателя на УС на НАПОО за неприемане на проекта и възлагането му на друга работна група, като отправя предложение за състава на новата работна група.

42. На заседанието на ЕК се изготвя протокол.

43. Проектът на ДОС се внася в УС на НАПОО, заедно с доклад от председателя на ЕК и протокол от проведеното заседание на ЕК.

44. УС на НАПОО с явно гласуване и с обикновено мнозинство взема решение за внасяне на проекта на ДОС за утвърждаване от министъра на образованието и науката.

РАЗДЕЛ V. ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРИЕТИЯ ОТ УС НА НАПОО ПРОЕКТ НА ДОС ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯ В МОН

45. НАПОО предлага на министъра на образованието и науката за утвърждаване проекта на ДОС за придобиване на квалификация по професия, в съответствие с чл. 42, т. 3 "б" на ЗПОО, придружен със следните документи:

- официално писмо от председателя на НАПОО;
- протокол от заседанието на УС на НАПОО – препис;
- протокол от заседанието на ЕК (копие);
- други документи, имащи отношение към проекта на ДОС – писма, становища от министерства, браншови организации или други институции.

46. Копие от представения в МОН проект се архивира и съхранява в НАПОО.

47. При наличие на бележки, становища, предложения и др., представени в писмен вид от страна на МОН, дирекция "Професионална квалификация и лицензиране" на НАПОО ги отразява, след проведена консултация с авторите, с рецензентите и с ЕК, след което отново внася проекта на ДОС в МОН.

48. Утвърдените с Наредба на министъра на образованието и науката или на министъра на отбраната, и публикувани в Държавен вестник ДОС за придобиване на квалификация по професии се публикуват на интернет страницата и в информационната система на НАПОО.

РАЗДЕЛ VI. АКТУАЛИЗИРАНЕ НА УТВЪРДЕНИ ДОС ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИИ

49. Настоящият Раздел разглежда случаите на актуализиране на ДОС за придобиване на квалификация по професии на следните основания (при допускането на възможна неизчерпателност в изброяването):

- промяна в Списъка на професиите за професионално образование и обучение;
- промяна в нормативните актове, касаещи ПОО;
- промяна в технологиите;
- промяна в структурата на пазара на труда;
- промяна в изискванията на работодателите/клиентите от професионалното направление, в което е конкретната професия;
- промяна в организацията в предприятията в съответното професионално направление.

50. Предложения за промени на ДОС за придобиване на квалификация по професии могат да се инициират от НАПОО (с изготвен експертен доклад) или от следните институции и организации (с мотивирано писмо):

- държавни институции (министерства и други) и общини;
- национално представителните организации на работодателите;
- браншовите и отрасловите организации на работодателите;
- национално представителните организации на работниците и служителите;
- браншови синдикални организации;
- други заинтересовани организации.

51. При актуализирането на ДОС за придобиване на квалификация по професии вследствие на промяна в Списъка на професиите за професионално образование и обучение (изменение в СПК на професиите; отпадане на професия от едно професионално направление и

включването ѝ в друго) се следва логиката на процедурите, описани в Раздели II, III, IV и V от настоящите Правила.

52. Предложението за актуализиране се обсъжда в ЕК по съответното професионално направление, с участието на представители на институцията/ организацията, вносител на предложението и/или други компетентни лица.

53. Решението на ЕК може да бъде:

- да се направят промени в ДОС за придобиване на квалификация по професии чрез замяна на конкретни текстове;
- да се възложи на външен експерт/експерти задачата за актуализиране на ДОС за придобиване на квалификация по професии;
- да се отхвърли предложението за актуализиране.

54. На заседанието на ЕК се води протокол, съдържащ:

- решението по т. 53;
- точни мотиви за промени;
- елементите на ДОС, в които трябва да се направят промени;
- причини за отхвърляне на предложението в случай, че не се приема.

55. Актуализираният вариант на ДОС за придобиване на квалификация по професия се оценява от рецензент/и.

56. Изборът на рецензенти, техните права и задължения се уреждат с настоящите Правила от т. 28 - т. 37.

57. НАПОО внася като проект на ДОС актуализирания вариант на стандарта за придобиване на квалификация по професия за обсъждане на заседание на ЕК по съответното професионално направление, съгласно чл. 49, ал. 3, т. 2 от ЗПОО.

58. Приемането на проекта на ДОС за придобиване на квалификация по професия от експертната комисия и утвърждаването му от УС на НАПОО се осъществява при условията на т. 41 - т. 44.

59. НАПОО предлага на министъра на образованието и науката в съответствие с чл. 42, т. 3 "б" на ЗПОО актуализирания проект на ДОС за придобиване на квалификация по професия, заедно с копие на протокола от ЕК и репис-извлечението от протокола от заседанието на УС на НАПОО.

60. Проектът се внася в деловодството на МОН с писмо от председателя на НАПОО.

61. Копие от представения в МОН проект се архивира и съхранява в НАПОО.

62. При наличие на бележки, становища, предложения и др., представени в писмен вид от страна на МОН, ДОС се преработват като се прилагат т. 47 и т. 48. от настоящите Правила.

РАЗДЕЛ VII. РАЗРАБОТВАНЕ НА ДОС ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИИ ОТ НОВИЯ СПИСЪК НА ПРОФЕСИИТЕ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ – 2024, В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТ BG05SFPR001-3.001-0001 „МОДЕРНИЗИРАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ“

63. По проект BG05SFPR001-3.001-0001 „Модернизиране на професионалното образование и обучение“ (МПОО) съгласно Споразумение за партньорство № Д01-114/16.05.2023 г. между Министерството на образованието и науката - конкретен бенефициент и Националната агенция за професионално образование и обучение – партньор, НАПОО има задача да разработи Държавните образователни стандарти (ДОС) за придобиване на квалификация по професии и Националните изпитни програми (НИП) за провеждане на държавен изпит по професиите от СППОО, утвърден със заповед № РД 09-2230/09.08.2024 г. на министъра на образованието и науката.

64. Работните екипи в рамките на проекта МПОО за разработване на ДОС и НИП се посочват от Изпълнители, избрани с процедури по Закона за обществените поръчки (ЗОП). Включените в тях експерти следва да отговарят на изисквания, посочени в техническата спецификация за съответната обществена поръчка. Същите са обект на оценка от комисия, работеща съгласно изискванията на ЗОП.

65. Всеки от изпълнителите, избрани с процедури по ЗОП, следва да разработи и представи проекти на ДОС и НИП, както и да отрази препоръките, направени в процеса на оценка на проектите. Изпълнителите следва да разработят ДОС и НИП по всички професии от едно професионално направление или по група професии, избрани по критерии, свързани със спецификата на професиите.

66. Ролята на НАПОО в процеса на разработване, оценка и приемане на проектите на ДОС и НИП е регламентирана в техническата спецификация, както и в договора, сключен по реда на ЗОП с външния изпълнител и в документацията по съответната обществена поръчка.

67. Задълженията на НАПОО са:

- да осигурява: обучение, консултации, методически материали и насоки на работните екипи в процеса на разработване на ДОС и НИП;
- да организира оценката на ДОС от ЕК и оценката на ДОС и НИП от създадените по проект BG05SFPR001-3.001-0001 „Модернизиране на ПОО“ Секторни съвети на уменията (ССУ), като за направените препоръки се изготвят протоколи. ССУ са структури, включващи представители на всички заинтересовани страни - работодателски организации, организации на работниците и служителите от даден сектор, бизнеса, асоциации на професионални гимназии в съответния сектор, други доставчици на ПОО, висши училища и др., определени със заповед на министъра на образованието и науката, като дейността им е финансирана от проекта МПОО;
- да координира отразяването на направените препоръки от Изпълнителя и да подготви и внесе в МОН проектите на ДОС и НИП;

- да организира отразяване на направените препоръки от обществените консултации, направени от МОН.

68. Председателят на НАПОО със заповед определя експерти от дирекция "Професионална квалификация и лицензиране" на НАПОО за изпълнение на задълженията по т. 67, които участват в:

- подготовката на учебни, методически и помощни материали, презентации за обучение, анкетна карта за удовлетвореност от преминалото обучение;

- организиране и провеждане на обучение на работните екипи на Изпълнителя;

- оказване на съдействие, методическа помощ, поддържане на текуща комуникация с работните екипи на Изпълнителите в хода на тяхната работа;

- работните срещи с изпълнителите;

- прием, проверка и преглед за съответствие на представените проекти на ДОС и НИП с нормативните актове, утвърдените рамки на ДОС и НИП от министъра на образованието и науката, както и на Методическите указания;

- подготовка и внасяне на проекта на ДОС за оценка от ЕК и УС на НАПОО и на проектите на ДОС и НИП в ССУ към МОН;

- участие в заседанията на ЕК по професионални направления и на ССУ за обсъждане на проекти на ДОС и НИП за придобиване на квалификация по професии;

- обобщаване на направените от ЕК констатации или препоръки и подготовка на съответните констативни протоколи;

- представяне на констативните протоколи за утвърждаване от ръководителя на проекта МПОО и от председателя на НАПОО;

- проверка на изпълнението на препоръките от констативния протокол и при наличие на съответствие - изготвяне на приемо-предавателен протокол или изготвяне на констативен протокол при установено несъответствие;

- изготвяне на докладна записка до УС на НАПОО с приложени протоколи и проекти на ДОС за придобиване на квалификация по професии;

- подготовка и изпращане в МОН на одобрени пакети документи за НИП за утвърждаване и на ДОС и/или за провеждане на обществени консултации.

- изготвяне на констативен протокол с постъпилите от обществените консултации и съгласувателната процедура забележки/препоръки по ДОС и за отразяването им;

- проверка на изпълнението на препоръките от констативния протокол и при наличие на съответствие - изготвяне на приемо-предавателен протокол, или изготвяне на констативен протокол при установено несъответствие;

- подготовка и изпращане в МОН на одобрени пакети документи за утвърждаване на наредбите с ДОС.

69. Задълженията на експертите по т. 68 се изпълняват като се спазват сроковете, посочени в техническата спецификация за избор на изпълнител и договора между НАПОО и Изпълнителя.

Бележки:

* Експертните комисии заседават и съгласуват документи присъствено – на организирани в НАПОО заседания, или неприсъствено - чрез дигитални платформи и/или подходящи софтуерни приложения.

** На участниците в работните групи по тяхно желание се издава уверение за участието им в разработването на проекти на ДОС (на хартия или в електронен формат).

Приложение:

Приложение 1: Формуляр на рецензия за рецензиране на изготвен проект на Държавен образователен стандарт (ДОС) за придобиване на квалификация по професиите от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по § 58, ал. 1 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение.

Приложение 1

РЕЦЕНЗИЯ

от

месторабота:

длъжност/ позиция:

на Проект на Държавен образователен стандарт (ДОС) за
придобиване на квалификация по професията с код „.....“

Степени на професионална квалификация:.....

1. Увод (кратък встъпителен коментар по структурата и съдържанието на проекта на ДОС)

2. Съответствие на разработения проект на Държавен образователен стандарт (ДОС) за придобиване на квалификация по професията с код „.....“ с действащите нормативни актове в отрасъла/ бранша и по отношение на: актуалността на описаните технологии, техническо оборудване, организацията на труда, заложените основни и допълнителни трудови дейности и задачи, устойчивото развитие и др. от значение за качеството на проекта на ДОС:

3. Конкретни бележки/ препоръки/ предложения по проекта на ДОС (относно отделните структурни елементи) за придобиване на квалификация по професията „.....“, съобразно „Методически указания за разработване на Държавни образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии“ (наричани по-нататък за краткост „Методическите указания“):

3.1. Изисквания към кандидатите

3.1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или входящо квалификационно равнище за придобиване на степени/степен на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО)

--

3.2. Описание на професията (последователно за всяка степен на професионална квалификация за съответната професия, като включва: трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в законови и подзаконови актове-здравословно състояние, правоспособност, и др.)

--

3.3. Единици резултати от ученето (в съответствие с Раздел 4. „Разработване на „единици резултати от ученето“ (ЕРУ) от Методическите указания) по обща, отраслова и специфична професионална подготовка по професията

ЕЛЕМЕНТИ НА ЕРУ	Коментари на рецензента относно отделните формулировки, използваните глаголи и др.
• Наименования на ЕРУ	...
• Наименования на РУ	...
• Знания	...
• Умения	...
• Компетентности	
• Критерии за оценяване на ЕРУ	...

<ul style="list-style-type: none"> • Средства за оценяване 	<p>...</p>
<p>Коментар от друг тип:</p>	<p>...</p>

3.4. Съвкупност от единици резултати от учене, които формират придобиването на квалификация по част от професията „.....“, описани за всяка от степените на професионална квалификация (ако е приложимо)

3.5. Изисквания към материалната база

3.5.1. Изисквания към кабинетите за обучение по теория на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер

3.5.2. Изисквания към учебната база за обучение по практика на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер

3.6. Изисквания към обучаващите

4. Цялостна оценка на проекта на Държавния образователен стандарт (ДОС) за придобиване на квалификация по професията с код „.....“ от рецензента:

Предлага за **одобрение** проекта на Държавния образователен стандарт (ДОС) от Експертна комисия „.....“ към НАПОО.

Предлага за **одобрение** проекта на Държавния образователен стандарт (ДОС) от Експертна комисия „.....“ към НАПОО, след **прецизиране и допълване** съгласно бележките в рецензията.

Предлага за **преработване*** проекта на Държавния образователен стандарт (ДОС) от работния екип в рамките на 14-дневен срок от получаването на настоящата рецензия.

Рецензент:

Дата:

(подпис)

*Забележка:

Съгласно утвърдените „*Вътрешни правила за условията и реда за разработване на Държавни образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии*“:

❖ Оценката на качеството на проекта на ДОС за придобиване на квалификация по професия по отношение на съответствието му с действащите нормативни актове и документи в системата на ПОО (*Закон за професионалното образование и обучение, Закон за предучилищното и училищното образование, Правилник за дейността на НАПОО, Утвърдена рамка на ДОС за придобиване на квалификация по професия, Методически указания за разработване на ДОС за придобиване на квалификация по професии, Национална квалификационна рамка на Р България*) **се извършва от експерт на НАПОО.**

❖ Оценката на качеството на проекта по отношение на съответствието му с действащите нормативни актове в отрасъла/бранша, актуалността на технологиите, техническото оборудване, организацията на труда, основни и допълнителни трудови дейности и задачи, устойчиво развитие и зелени политики (за професиите, предвидени за създаване на „зелена заетост“), функции, уместността на съвкупностите от единици резултати от учене, които формират придобиването на квалификация по част от професията и т.н., **се извършва от рецензентите.**

Проектът на ДОС за придобиване на квалификация по професия се **предлага за преработване** от рецензента, когато са налице **съществени несъответствия** с посочените по-горе документи от значение за системата на ПОО.